

BEWEEGGEDRAG EN BEHOEFTE VAN JEUGD IN DEN HAAG

Auteurs
Datum publicatie

M. Wachter, L. Knelange, & H.P. van Ravenswaaij
19-08-2022

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	1
Onderzoeksvragen	1
7 AANBEVELINGEN OM BEWEGING BIJ HAAGSE JEUGD TE STIMULEREN	3
WAT DE LITERATUUR BESCHRIJFT OVER BEWEEGGEDRAG	4
Methode van het literatuuronderzoek	4
Beweedgedrag van kinderen en jongeren	4
Beweedgedrag en sociaaleconomische status	4
Beweedgedrag in Den Haag	5
Invloed van het weer op beweging	5
Beweedbehoeften van kinderen en jongeren	6
De plannen van het Nationaal Sportakkoord	6
METHODE DATAVERZAMELING EN ANALYSE	8
Methodiek enquêtes en analyse	8
DEMOGRAFISCHE GEGEVENS DEELNEMERS	9
BEWEEGGEDRAG VAN HAAGSE KINDEREN EN JONGEREN	10
Balsport, zwemmen en vechtsport meest beoefend door kinderen	10
Kinderen spelen meer en langer buiten op zomerdagen en vrije dagen	10
Voetbal ook voor jongeren populaire sport, mits er tijd en geld voor is	12
Voldoende beweging bij kinderen volgens ouders belangrijk, maar minder zin bij kinderen	13
Ook bij jongeren minder motivatie en beweging bij slecht weer en meer behoefte aan binnenlocaties in aandachtswijken	15
BEKENDHEID MET GEORGANISEERDE BUITENACTIVITEITEN	17
Ouders en kinderen grotendeels onbekend met, maar enthousiast over georganiseerde buitenactiviteiten	17
Kinderen uit aandachtswijken horen minder vaak over de georganiseerde activiteiten via school	17
Jongeren onbekend met en weinig interesse in of tijd voor georganiseerde buitenactiviteiten	17
BEWEEGBEHOEFTEN VAN KINDEREN, JONGEREN EN OUDERS	19
Plezier belangrijk voor kinderen en een scala aan wensen voor georganiseerde buitenactiviteiten	19
Meer balspellen en toernooien gewenst	20
Wens voor meer activiteiten aangepast op leeftijd voor jongeren	20
Overeenkomende behoeften van Haagse jeugd en ouders	21
Leeftijdsgerichte, passende en sociale activiteiten	21

<i>Binnenlocaties gewenst bij slecht weer, vooral in aandachtswijken</i>	22
COMMUNICATIE OVER GEORGANISEERDE ACTIVITEITEN	23
<i>E-mail als voorkeur voor communicatie met ouders over activiteiten</i>	23
<i>Sociale media meest genoemde kanaal om over de activiteiten te communiceren met jongeren</i>	23
CONCLUSIES	24
<i>Weersomstandigheden en SES hebben effect op het beweeggedrag van de jeugd</i>	24
<i>De georganiseerde activiteiten zijn toegankelijk, maar winst is nog te behalen</i>	24
<i>Gevarieerde behoeften rondom het aanbod bij kinderen en jongeren</i>	24
Aanbeveling 1: Verwerk meer uitdaging in speeltuinen om matige beweging bij kinderen te stimuleren	25
Aanbeveling 2: Organiseer meer sportactiviteiten in aandachtswijken om intensieve beweging bij kinderen te stimuleren	25
Aanbeveling 3: Organiseer een gevarieerd rooster van buitenactiviteiten	25
Aanbeveling 4: Zorg voor voldoende (gratis) mogelijkheden voor jeugd om te sporten met slecht weer	25
Aanbeveling 5: Betrek scholen in aandachtswijken bij de communicatie over georganiseerde activiteiten	25
Aanbeveling 6: Blijf jongeren actief betrekken bij de activiteiten die worden georganiseerd	26
Aanbeveling 7: Informeer over georganiseerde activiteiten via online kanalen	26
BIJLAGE I ADVIEZEN AAN DE GEMEENTE OVER BEWEEGACTIVITEITEN VOOR KINDEREN VOLGENS OUDERS	27
BIJLAGE II ADVIEZEN AAN DE GEMEENTE OVER BEWEEGACTIVITEITEN VOOR EN VOLGENS KINDEREN	27
BIJLAGE III ADVIEZEN AAN DE GEMEENTE OVER BEWEEGACTIVITEITEN VOOR EN VOLGENS JONGEREN	28

INLEIDING

De algemene beweegerichtlijnen vanuit de Gezondheidsraad zijn sinds 2017 voor zowel kinderen als volwassenen in Nederland als volgt: ‘‘Bewegen is goed, meer bewegen is beter’’. Voor kinderen en jongeren (4-17 jaar) vertaalt dit zich naar dagelijks 1 uur aan matig intensieve inspanning en minstens 3 keer in de week spier- en botversterkende activiteiten. Hiernaast wordt veel zitten en liggen afgeraden¹. In tegenstelling tot deze richtlijnen beweegt bijna de helft van de kinderen in Nederland te weinig, met ook verschillende gezondheidsklachten als gevolg. Er is onder andere aangetoond dat weinig bewegen de kans op hart- en vaatziekten, obesitas en depressieve gevoelens vergroot. Zo is beweging niet alleen geassocieerd met een positieve invloed op de lichamelijke gezondheid, maar ook op mentale gezondheid, sociale gezondheid², leervermogen, geheugen, gedrag en prestatievermogen³.

In het kader van beweging stimuleren bij kinderen en jongeren, worden in Den Haag allerlei activiteiten georganiseerd op veldjes en pleintjes. Echter is onvoldoende bekend wat precies de behoeften zijn van kinderen en jongeren als het aankomt op sporten, spelen en de activiteiten die worden georganiseerd. Met dit onderzoek leren we wat het beweeggedrag en de beweegbehoeften zijn van kinderen en jongeren in Den Haag. Op basis van de resultaten geven we passende adviezen om beweging te stimuleren bij jeugd in Den Haag.

In dit rapport zetten we de resultaten van het onderzoek voor u uiteen. We gaan in op het beweeggedrag en de behoeften van kinderen (volgens de kinderen zelf en volgens hun ouders⁴) en jongeren, in de verschillende stadsdelen. We onderscheiden hierbij de groepen op basis van leeftijd, waarbij kinderen 6 tot 12 jaar oud zijn en jongeren 12 tot en met 18 jaar oud zijn. We maken daarbij onderscheid tussen aandachtswijken (wijken in de stadsdelen *Centrum*, *Escamp*, *Laak*) en overige wijken in Den Haag. Aandachtswijken zijn wijken met grotendeel inwoners met een lage sociaaleconomische status (SES). SES wordt vaak omschreven als de positie van mensen op de maatschappelijke ladder. Hieronder valt opleidingsniveau, inkomensniveau en beroepsklasse⁵. Door het onderscheid tussen aandachtswijken en overige wijken kunnen wij de resultaten in ons onderzoek vergelijken met de literatuur. Het is hierbij belangrijk te vermelden dat het om gemiddeldes gaat, niet elke inwoner van de aandachtswijken heeft een lage SES en niet elke inwoner van de overige wijken heeft een hoge SES.

Onderzoeksvragen

Met literatuuronderzoek en enquêtes bij kinderen, jongeren en ouders hebben we de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- ➔ Wat is het sport- en beweeggedrag van 6-18 jarigen, landelijk en in Haagse wijken?

¹ Gezondheidsraad. (2017). *Beweegerichtlijnen 2017 Samenvatting nr. 2017/08*. Gezondheidsraad

² Poitras, V. J., Gray, C. E., Borghese, M. M., Carson, V., Chaput, J. P., Janssen, I., ... & Tremblay, M. S. (2016). Systematic review of the relationships between objectively measured physical activity and health indicators in school-aged children and youth. *Applied physiology, nutrition, and metabolism*, 41(6), S197-S239

³ Savina, E., Garrity, K., Kenny, P., & Doerr, C. (2016). The benefits of movement for youth: A whole child approach. *Contemporary school psychology*, 20(3), 282-292

⁴ U kunt ook ouders en/of verzorgers lezen waar ouders genoteerd staat

⁵ Kunst, A., Dalstra, J. A., Bos, V., Mackenbach, J. P., Otten, F. W. J., & Geurts, J. J. M. (2005). *Ontwikkeling en toepassing van indicatoren van sociaal-economische status binnen het Gezondheidsstatistisch Bestand*. The Hague, Netherlands: Centraal Bureau voor de Statistiek

- ➔ Hoe toegankelijk is het sport- en beweegaanbod in de Haagse wijken?
- ➔ Welke behoeften hebben 6-18 jarigen over beweeg- en sportfaciliteiten in hun wijk?

7 AANBEVELINGEN OM BEWEGING BIJ HAAGSE JEUGD TE STIMULEREN

- ➔ Verwerk meer uitdaging in speeltuinen om matig intensief bewegen bij kinderen te stimuleren
- ➔ Organiseer meer sportactiviteiten in aandachtswijken om intensieve beweging bij kinderen te stimuleren
- ➔ Organiseer een gevarieerd rooster van buitenactiviteiten
- ➔ Zorg voor voldoende (gratis) mogelijkheden voor jeugd om te sporten met slecht weer
- ➔ Betrek scholen in aandachtswijken bij de communicatie over georganiseerde activiteiten
- ➔ Blijf jongeren actief betrekken bij de activiteiten die worden georganiseerd
- ➔ Informeer over georganiseerde activiteiten via online kanalen.

Om te weten hoe we bij bovenstaande aanbevelingen zijn gekomen, nodigen wij u graag uit de rapportage verder te lezen.

WAT DE LITERATUUR BESCHRIJFT OVER BEWEEGGEDRAG

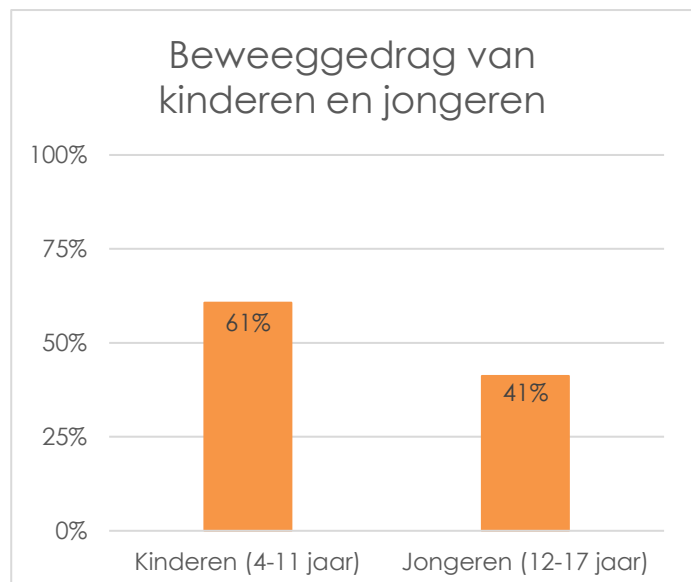
In dit hoofdstuk presenteren we de resultaten van het literatuuronderzoek. De resultaten belichten op landelijk niveau het beweeggedrag, en gerelateerd nationaal beleid, van kinderen en jongeren. Hierna gaan we dieper in op verschillen in beweeggedrag van de jeugd en factoren die beweeggedrag versterken of verminderen. Tot slot zetten we de behoeften van kinderen en jongeren op een rij. Daaruit volgt visie op hoe beweeggedrag verklaard en beïnvloed kan worden.

Methode van het literatuuronderzoek

Voor het literatuuronderzoek hebben we gebruik gemaakt van verschillende databases, zoals die van het CBS, kennisbank Sport en Bewegen, wetenschappelijke literatuur en grijze literatuur (rapportages, scripties, krantenartikelen etc.). Methodes zoals snowballing zijn toegepast, maar ook gericht zoeken met sleutelwoorden als 'spelen', 'bewegen' en 'gezondheid'. Snowballing is een methode waarbij er doorgelinkt wordt via artikelen om zo nieuwe of verdiepende informatie te vinden. Om relevantie te borgen, hebben we uitsluitend publicaties vanaf 2002 gebruikt.

Beweeggedrag van kinderen en jongeren

Volgens het CBS voldoet landelijk 61% van de kinderen (4-11 jaar) aan de beweegrichtlijnen, waar 41% van de jongeren (12-17 jaar) aan de beweegrichtlijnen voldoet (Figuur 1). Minder dan de helft van de kinderen en jongeren zijn lid van een sportvereniging.⁶ In 2021 sportte ongeveer 75% van de jongeren in Nederland elke week⁷. Dit percentage was 20 jaar geleden nog 83%. Bij kinderen is het aandeel dat wekelijks sport zelfs maar 60% (geen eerdere data bekend). Oorzaken die genoemd worden zijn digitalisering, verstedelijking en het ontbreken van genoeg veilige speelplekken.⁸

Figuur 1 Percentage kinderen en jongeren dat voldoet aan de beweegrichtlijnen

Beweeggedrag en sociaaleconomische status

Met betrekking tot de SES blijkt dat jongeren van ouders met een lage SES minder sporten en bewegen dan jongeren van ouders met een hoge SES. Kinderen van ouders met een lage SES sporten ook minder dan kinderen van ouders met een hoge SES, maar zij bewegen wel meer. Dit komt bijvoorbeeld doordat kinderen van ouders met een lage SES vaker buiten spelen, fietsen en lopen. Deze verklaring hangt samen met het begrip 'beweegsocialisatie': kinderen krijgen beweeggewoontes vanuit huis mee. Een kanttekening hierbij is wel dat kinderen met een hoge SES beweeggewoontes van hun ouders overnemen en kinderen met

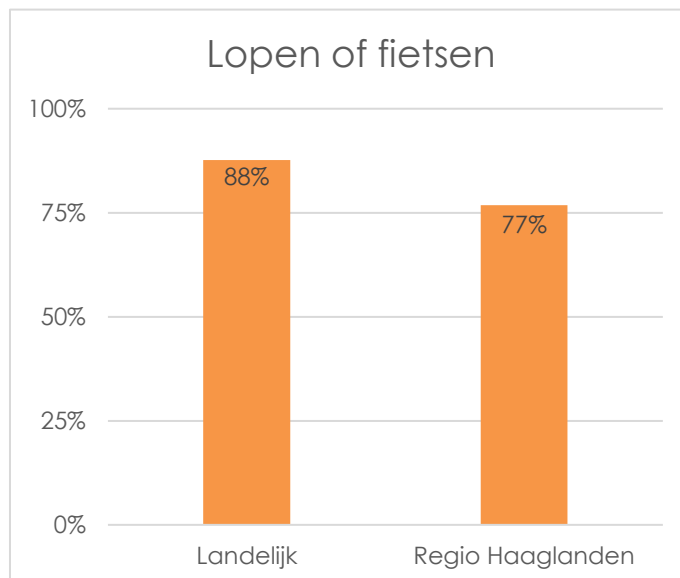
⁶ Centraal Bureau voor de Statistiek. (2020). Leefstijl en preventie; geslacht, leeftijd, persoonskenmerken [Dataset]. CBS. <https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/dataset/83385NED/table?ts=1650467372616>

⁷ Sportdeelname wekelijks | Sport en bewegen in cijfers <https://www.sportenbewegenincijfers.nl/kemindicatoren/sportdeelname-wekelijks>

⁸ Rijksoverheid. (2018). Het Nationaal Sportakkoord. <https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/rapporten/2018/06/29/sportakkoord/sportakkoord.pdf>

een lage SES beweeggewoontes van een bredere groep mensen uit hun omgeving overnemen, zoals ouders, vrienden en medescholieren. Maar ook volwassenen met een lage SES sporten en bewegen minder dan volwassenen met een hoge SES. Het beweeggedrag van kinderen met een lage of hoge SES verschilt, maar onderzoek van het Mulier Instituut uit 2021 heeft ook uitgewezen dat er geen verschil is in sportplezier tussen kinderen met een lage of hoge SES⁹.

Beweeggedrag in Den Haag

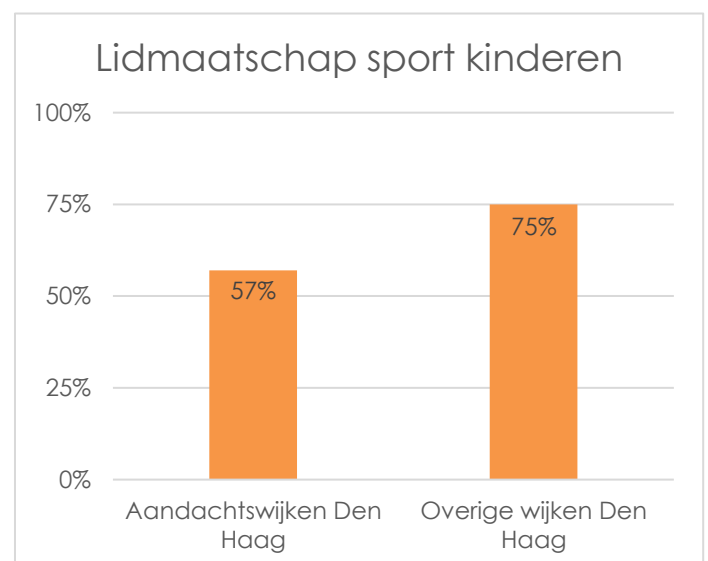
Niet alleen tussen groepen, maar ook tussen locaties zijn verschillen in beweeggedrag waargenomen. Bijvoorbeeld de regio Haaglanden, waar onder andere Den Haag onderdeel van is, scoort lager op elk aspect van beweeggedrag van kinderen en jongeren in vergelijking met het gemiddelde van heel Nederland. Ter illustratie, waar landelijk 88% van de jongeren vijf of meer dagen per week loopt of fietst, is dit in de regio Haaglanden 77% (Figuur 2).¹⁰

Figuur 2 Percentage kinderen dat 5 of meer dagen per week loopt of fietst

In dezelfde regio is het percentage kinderen uit de aandachtswijken wat lid is van een sportvereniging lager dan dat in de overige wijken (Figuur 3).¹¹

Invloed van het weer op beweging

Het aantal uren dat kinderen buitenspelen blijkt beïnvloed te worden door het seizoen. Het grootste gedeelte van de kinderen (32%) speelt in de zomerperiode 16-25 uur per week buiten, terwijl het grootste gedeelte van de kinderen (45%) in de winterperiode wekelijks 0-5 uur buitenspelen¹². Niet alleen de kans op gunstige weersomstandigheden, maar ook de hoeveelheid georganiseerde buurtactiviteiten zijn hoger in de zomerperiode. Ter voorbeeld, in Den Haag werden 600-800 kinderen en jongeren uit achterstandswijken tijdens de COVID-19

Figuur 3 Percentage kinderen dat een lidmaatschap heeft bij een sportvereniging

⁹ Stam, W. van, Dool, R. van den, & Elling, A. (2021). Sport- en beweeggedrag van kinderen en jongeren naar sociaaleconomisch milieu. Utrecht: Mulier Instituut.

¹⁰ Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu. (2019). Gezondheidsmonitor Jeugd 2019; regio [Dataset].

¹¹ Kennisbank Sporten en Bewegen. (2002). Haagse Jeugd in Beweging.

https://www.kennisbanksportenbewegen.nl/?file=1314&m=1422882865&action=file_download#:~:text=Basisscholen%20die%20meeden%20zijn%20verplicht,speciaal%20onderwijs%20in%20Den%20Haag

¹² Stam, W. van, Dool, R. van den, & Elling, A. (2021). Sport- en beweeggedrag van kinderen en jongeren naar sociaaleconomisch milieu. Utrecht: Mulier Instituut

pandemie gestimuleerd om te bewegen door middel van georganiseerde sport- en spel activiteiten tijdens de zomervakantie.¹³

Beweegbehoeften van kinderen en jongeren

Kinderen hebben vaak behoefte aan meer uitdaging in de speelelementen in speeltuinen¹⁴.

In het algemeen blijken jongeren sporten in verenigingsverband te intensief te vinden, doordat het lastig te combineren is met school of werk. Jongeren met een lager schoolniveau vinden dat traditionele sportverenigingen onvoldoende

aansluiten bij hun wensen en behoeften¹⁴. Ook zijn deze jongeren vaak al eerder bezig met een vervolgopleiding of werk (16/17 jaar), waardoor er een andere dagindeling plaatsvindt in vergelijking met jongeren op de middelbare school. Vaste sportmomenten en traditionele sportverenigingen sluiten niet aan op de agenda en de wensen van jongeren¹⁴. Sport- en beweegactiviteiten die spontaan en informeel zijn spreken jongeren meer aan. Urban sports¹⁵ zijn steeds populairder onder jongeren: het gevoel van vrijheid is één van de belangrijkste redenen hiervoor¹⁶.

Ook als promotie van activiteiten op sociale media, het meedoen van vrienden en familie, en sportvoorzieningen gericht op jongeren is belangrijk¹⁷. Denk hiervoor bijvoorbeeld aan een calisthenics park.

De plannen van het Nationaal Sportakkoord

In Nederland zijn er ruim 22.000 sportaccommodaties, waar gemiddeld zo'n 85% van het gemeentelijk budget voor sport aan wordt uitgegeven. Toch blijken relatief veel accommodaties niet duurzaam gebouwd, waardoor er hoge energierekeningen zijn. Dit geld kan, volgens het Nationaal Sportakkoord, beter worden besteed aan het betaalbaar houden van sport voor iedereen. Het Nationaal Sportakkoord van de Rijksoverheid zet niet alleen in op het betaalbaar houden van sport, maar beschrijft ook plannen om sport toegankelijk te houden. Dit kan, volgens het Sportakkoord, door onder andere meer Buurtsportcoaches in te zetten⁸. **Betaalbaarheid** en **toegankelijkheid** zijn twee aspecten die drempelverlagend kunnen werken om sport en bewegen te stimuleren¹⁸.

¹³ Stichting Kinderfonds. (2020). *Haagse jeugd tijdens de zomervakantie in beweging*. Kinderfondsen Nederland. Geraadpleegd op 22 april 2022, van <https://kinderfondsenederland.nl/haagse-jeugd-tijdens-de-zomervakantie-in-beweging/>

¹⁴ Snoek, H. M., Oosterkamp, E. B., & Vaandrager, L. (2020). *Anders buitenspelen: Een onderzoek naar spelen en bewegen in de buitenruimte* (No. 367). Wageningen University & Research, Wetenschapswinkel

¹⁵ Een verzamelnaam van sporten die zich kenmerken door een vrij (over het algemeen niet of los georganiseerd), expressief en creatief karakter en die zich afspelen in een stedelijke/urbane setting.

¹⁶ Onderzoek Urban Sports- Gemeente Rotterdam [Jongeren kiezen voor inclusieve en vrije urban sports - Gezond010](#)

¹⁷ Mandic, S., Bengoechea, E. G., Stevens, E., Leon de la Barra, S., & Skidmore, P. (2012). Getting kids active by participating in sport and doing it more often: focusing on what matters. *International journal of behavioral nutrition and physical activity*, 9(1), 1-9

¹⁸ Nocera, V. G., Ross, S. E. T., & Hasson, R. E. (2022). Equality-versus Equity-Based Approaches to Promoting Health and Fitness in Diverse Populations. *ACSM's Health & Fitness Journal*, 26(1), 5-9.

METHODE DATAVERZAMELING EN ANALYSE

In dit hoofdstuk worden de resultaten van de afgenomen enquêtes gepresenteerd. De resultaten belichten verschillende verdiepende aspecten van beweeggedrag en -behoeften van kinderen en jongeren in Den Haag.

Methodiek enquêtes en analyse

We hebben drie verschillende enquêtes opgesteld, één voor kinderen tussen de 9 en 12 jaar, één voor jongeren tussen de 12 en 18 jaar, en één voor ouders van kinderen tussen de 6 en 12 jaar. De deelnemende ouders waren niet de ouders van de deelnemende kinderen.

De enquête is verspreid middels basisscholen, middelbare scholen en veldwerk in Den Haag. De enquête bevatte onder andere vragen met betrekking tot demografische gegevens, algemeen beweeggedrag (zoals fietsen en wandelen), gericht beweeggedrag (zoals sportvereniging), beweegbehoeften (zoals omgevingsfactoren, activiteiten en weersomstandigheden), en communicatievoorkeuren omtrent beweging en activiteiten. We hebben geprobeerd de vragen doelgroep specifiek te formuleren. Waar we ouders bijvoorbeeld hebben gevraagd een inschatting te maken van het aantal uur dat hun kind(eren) buiten spelen, hebben we dat bij kinderen opgedeeld in hoe vaak ze buiten spelen (dagen per week) en hoe lang ze per keer ongeveer buiten zijn. Zo hebben we geprobeerd de vragenlijsten toegankelijk te maken voor de hele doelgroep.

Voor het invullen van de enquête werd elke deelnemer geïnformeerd over het doel van het onderzoek, de waarborging van anonimiteit en de mogelijkheid om terug te trekken. Kinderen en jongeren die op straat de enquête hebben ingevuld, kregen tevens een informatieve brief mee om aan ouders te geven. Deze brief bevatte informatie over het onderzoek, anonimiteit, terugtrekking en contactgegevens van de onderzoeker. Deelnemers die we op straat aanspraken kregen een bol.com cadeaubon ter waarde van €5,- als bedankje om mee te doen. Andere respondenten maakten kans op een bol.com cadeaubon ter waarde van €25,-, daarvan zijn er twee verloot.

De analyses zijn eerst per doelgroep (ouders, kinderen, jongeren) beschreven. Ook is er gekeken naar de verschillen tussen aandachtswijken en overige wijken. Echter zijn er per enquête verschillen in de steekproefomvang voor aandachtswijken en overige wijken. Om deze reden zijn statistische tests alleen toegepast op de overkoepelende analyse, waarbij meer betekenisvolle verschillen getest zijn met een chi-square test.

DEMOGRAFISCHE GEGEVENS DEELNEMERS

In totaal hebben 188 deelnemers een enquête ingevuld voor dit onderzoek. Hierin zijn drie groepen te onderscheiden: kinderen van 9 tot 12 jaar (73 deelnemers), jongeren van 12 tot 18 jaar (69 deelnemers), en ouders van kinderen van 6 tot 12 jaar (46 deelnemers). Per deelnemersgroep is de enquête tekstueel aangepast om de verschillende groepen het best te bedienen.

Van de 46 deelnemers in de categorie ouders geven 28 ouders aan 1 kind tussen de 6-12 jaar te hebben en 18 aan 2 of meerdere kinderen tussen de 6-12 jaar te hebben. De geslachtsverhouding van de 64 kinderen is 63% M / 20% V / 17% onbekend. Verder hebben 6 ouders de vraag met betrekking tot geslacht niet ingevuld. Van de 46 ouders geeft 20% (9 deelnemers) aan in de aandachtswijken (Escamp, Centrum, Laak) te wonen en het merendeel (80%) in de overige stadsdelen.

Van de 73 deelnemers in de categorie kinderen is de gemiddelde leeftijd 10,4 jaar en de geslachtsverhouding 57% M / 43% V. Van deze kinderen woont 70% in de aandachtswijken en 30% in de overige stadsdelen.

Van de 69 deelnemers in de categorie jongeren is de gemiddelde leeftijd 14,4 jaar oud en de geslachtsverhouding 56% man / 38% vrouw / 6% niet aangegeven. Van deze jongeren woont 33% in de aandachtswijken en 67% in de overige stadsdelen van Den Haag.

Met 188 deelnemers uit alle stadsdelen van Den Haag kunnen we een goed generaliseerbaar beeld geven van het beweeggedrag en de beweegbehoeften van kinderen en jongeren in Den Haag.

BEWEEGGEDRAG VAN HAAGSE KINDEREN EN JONGEREN

We hebben kinderen, hun ouders en jongeren gevraagd naar hun beweeggedrag (of het beweeggedrag van hun kinderen). In het volgende hoofdstuk zijn deze resultaten beschreven.

Balsport, zwemmen en vechtsport meest beoefende sporten door kinderen

Het grootste deel van de deelnemende kinderen gaf aan *op een sport te zitten* (79%). In de aandachtswijken lijkt dit percentage iets lager te liggen dan in de overige wijken (76% tegenover 86%). Van de ouders gaf 89% aan dat hun kinderen lid is van een sportvereniging. Deze percentages liggen iets hoger dan we vanuit eerder onderzoek hadden verwacht. Dit verschil is deels te verklaren doordat in ons onderzoek jongere kinderen zijn meegenomen in de resultaten, waarvan een deel nog op zwemles zit. Een andere verklaring kan zijn dat de manier waarop de kinderen zijn bevraagd (*Zit je op een sport?*) niet dezelfde resultaten oplevert als het percentage dat lid is van een sportvereniging.

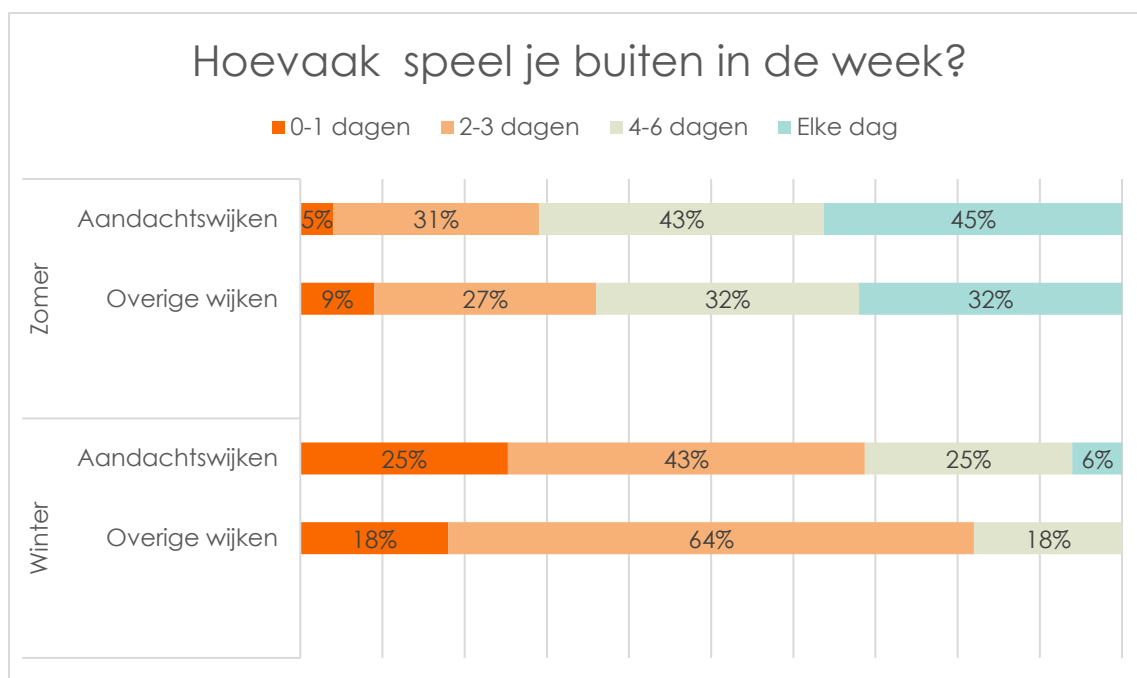
De meeste kinderen beoefenen een balsport (59% van de benoemde sporten). Kinderen uit aandachtswijken lijken iets vaker aan balsporten te doen dan kinderen uit de overige wijken (63% tegenover 50%). Voetbal is verreweg de populairste sport (41% van de benoemde sporten). Ook ouders geven het vaakst aan dat hun kind op voetbal zit. Dit is daarmee de meest beoefende sport, zowel in aandachtswijken als overige wijken.

Ook vechtsporten/vechtkunst (benoemd door 12% van de kinderen en 29% van de ouders) en dansen/turnen/ballet (12% van kinderen en 5% van de ouders) wordt veel gedaan onder de kinderen. Ouders geven ook vaak aan dat hun kinderen zwemmen (23%) of op tennis zitten (8%). Het is mogelijk dat zwemmen een groter aandeel heeft bij de genoemde sporten bij ouders omdat kinderen van 6-9 hier ook in mee worden genomen, en zij vaak nog op zwemles zitten op die leeftijd.

Redenen om niet te sporten zijn volgens ouders van kinderen wachtlijsten of dat kinderen op andere manieren al actief zijn, zoals veel fietsen of theater. Kinderen die aangeven geen sport te doen geven als reden dat ze weinig zin hebben, de sport die ze deden saai vonden, of niet weten wat ze willen doen.

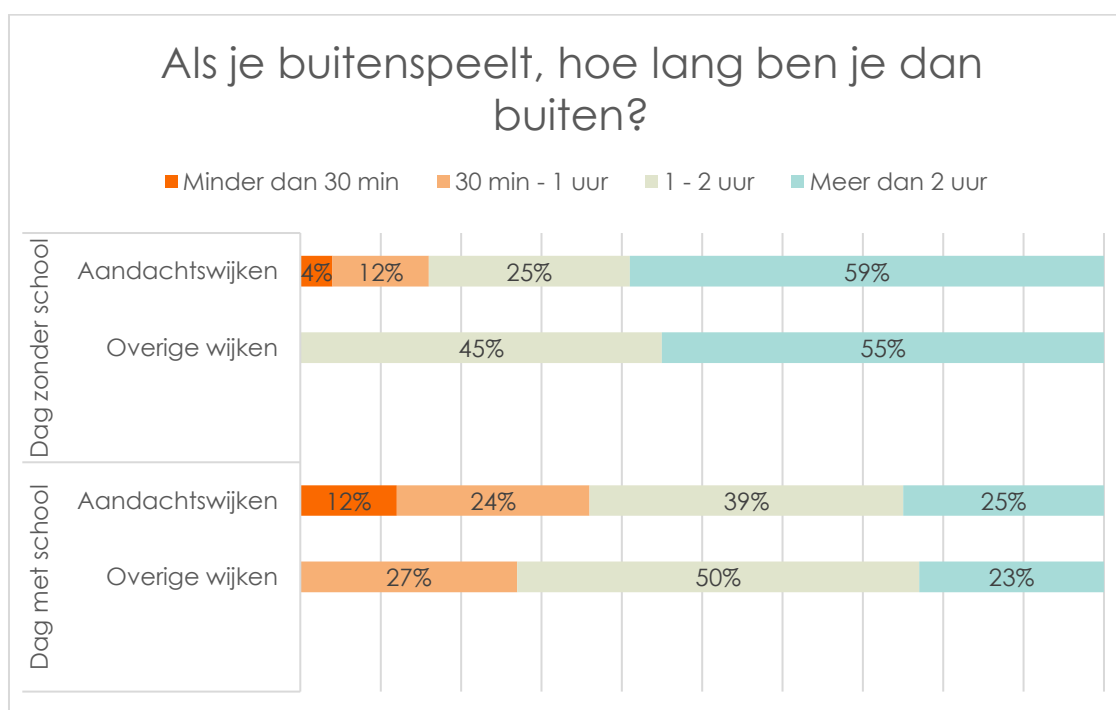
Kinderen spelen meer en langer buiten op zomerdagen en vrije dagen

We vroegen aan kinderen hoe vaak zij buitenspelen in de zomer en in de winter. Naar verwachting geven zij aan meer buiten te spelen in de zomer dan in de winter. Dit is in overeenstemming met de literatuur. Er zijn geen verschillen tussen aandachtswijken en overige wijken in hoe vaak kinderen buiten spelen. Wel spelen iets meer deelnemers uit aandachtswijken dan de overige wijken elke dag buiten in de zomer (45% tegenover 32%) (zie [Figuur 4](#)).

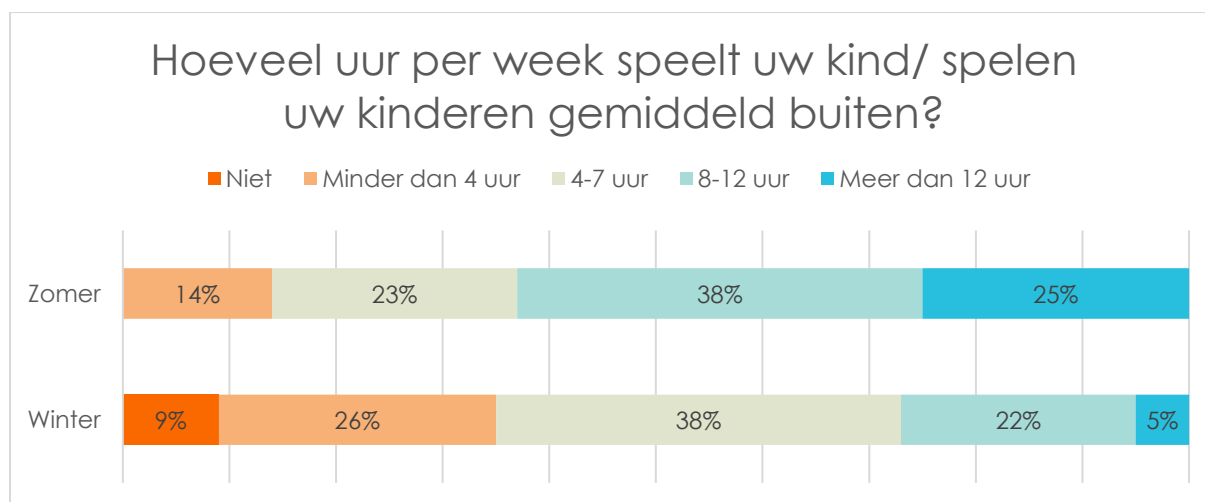
Figuur 4 Percentage kinderen dat 0-1; 2-3; 4-6 of 7 dagen per week buiten speelt, opgedeeld in zomer en winter; aandachtswijken en overige wijken.

Kinderen spelen minder lang buiten als ze naar school moeten dan wanneer ze vrij zijn (zie Figuur 5). Een groter percentage van de kinderen uit aandachtswijken is, ten opzichte van andere wijken, meer dan 2 uur buiten op een schooldag. Echter is het percentage kinderen dat meer dan 1 uur buiten speelt lager bij kinderen uit de aandachtswijken t.o.v. de overige wijken (zowel voor een dag met school als zonder school).

Figuur 5 Aantal uur kinderen buiten spelen, opgedeeld in schooldagen en vrije dagen; aandachtswijken en overige wijken

Ook vroegen we ouders naar het speelgedrag van hun kinderen. In de zomer speelt meer dan 55% van de kinderen 8 of meer uur buiten per week (zie [figuur 6](#)). Dit percentage is een stuk lager in de winter, slechts 27% van de kinderen speelt 8 of meer uur buiten in de winter. Ook speelt zo'n 9% van de kinderen helemaal niet buiten volgens hun ouders.

Figuur 6 Percentage ouders dat aantal uren bewegen van kinderen aangeeft. Vanwege lage N in overige wijken is deze niet opgedeeld in aandachtswijken en overige wijken.

Voetbal ook voor jongeren populaire sport, mits er tijd en geld voor is

Van de 69 deelnemers aan de enquête voor jongeren zijn 46% lid van een sportvereniging. Onder de deelnemende jongeren uit aandachtswijken ligt dit percentage hoger, 57%. Van de jongeren uit overige wijken is 41% lid van een sportvereniging. Hoewel het percentage in aandachtswijken overeenkomt met de literatuur, is het percentage in de overige wijken lager dan wat er is gevonden in ander onderzoek¹⁹.

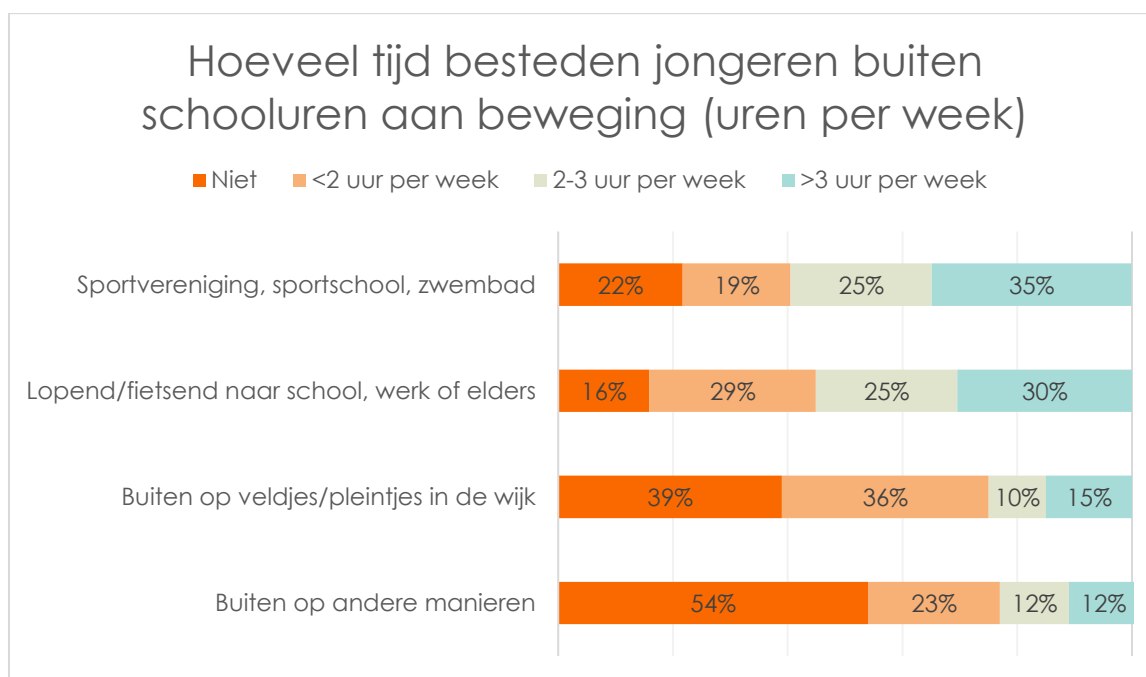
De meeste jongeren zijn lid van een voetbalvereniging (50%), waarna een lidmaatschap bij de sportschool (19%) volgt. Opvallend is dat in aandachtswijken 67% van de deelnemende jongeren lid is van een voetbalvereniging en in de overige wijken dit percentage op 38% ligt.

De redenen waarom jongeren niet lid zijn van een sportvereniging zijn: geen tijd, geen zin, en te duur. Opvallend (en zorgelijk) is dat persoonlijke belemmeringen drie keer werden genoemd als reden om geen lid te zijn van een sportvereniging ('*overgewicht*', '*erg verlegen en antisociaal*', en '*ik vind het lastig wegens mijn hoofddoek*'). Wij adviseren aandacht te richten op het verminderen van volle agenda's bij jongeren en het verbeteren van de (sociale en fiscale) toegankelijkheid bij sportverenigingen. Representatie in sport van (gevoelsmatig) gemarginaliseerde groepen kan stimulerend werken om te gaan bewegen voor mensen in deze groepen. Zo kan het zien van een sporter met een handicap de drempel verlagen om te gaan sporten voor mensen met een handicap. Dit is niet alleen toepasselijk op mensen met een handicap, maar ook andere achtergestelde groepen zoals mensen met overgewicht of mensen met hoofddoeken. Hiernaast adviseren wij niet alleen representatie inclusiever te maken, maar ook de activiteiten zelf. Bijvoorbeeld sporten die mensen met een handicap ook alleen kunnen uitoefenen, zoals wandelen en fietsen²⁰.

¹⁹ Kennisbank Sporten en Bewegen. (2002). *Haagse Jeugd in Beweging*. https://www.kennisbanksportenbewegen.nl/?file=1314&m=1422882865&action=file_download#:~:text=Basisscholen%20die%20meedo en%20zijn%20verplicht,speciaal%20onderwijs%20in%20Den%20Haag.

²⁰ Van Lindert, C. (2011). Sport voor mensen met een handicap in Nederland. Op weg naar Olympisch niveau

In **Figuur 7** hieronder is gevisualiseerd hoeveel uur per week jongeren besteden, buiten schooluren om, aan beweging. Lopen en fietsen naar school, werk of andere locaties betreft de vorm waarbij jongeren gemiddeld de meeste uren beweging per week van krijgen. Dit komt overeen met onderzoek van onder andere Trimbos, waarin beschreven wordt dat jongeren gemiddeld minder tijd besteden aan buiten bewegen (buiten op veldjes/pleintjes in de wijk; buiten op andere manieren) en intensief sporten (sportvereniging, sportschool, zwembad).²¹

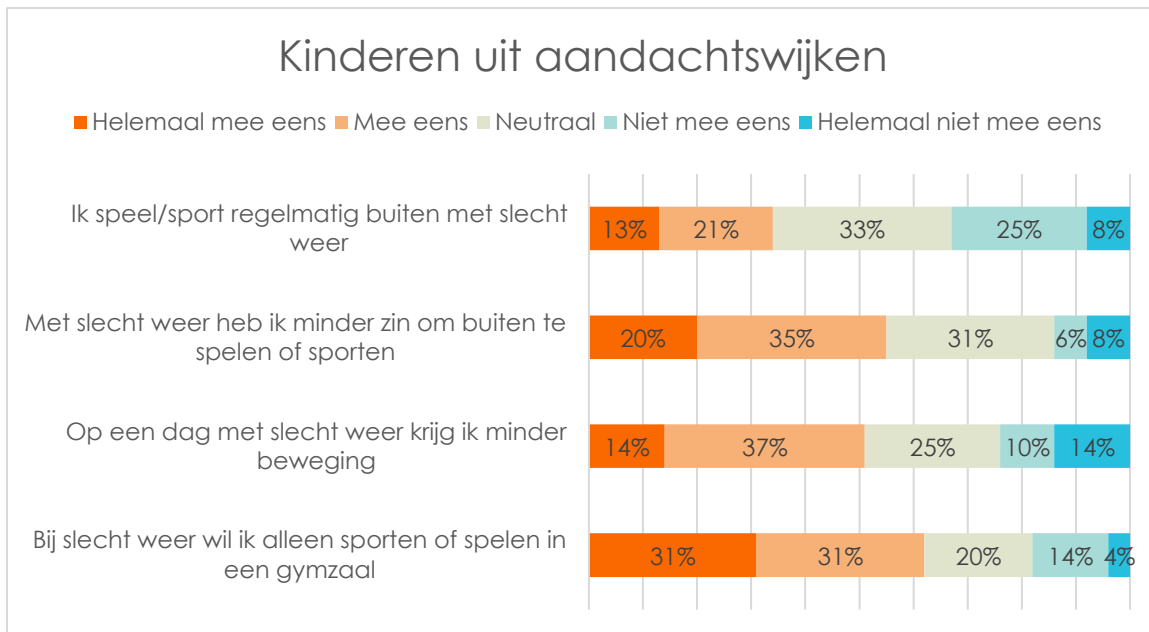

Figuur 7 Visualisatie resultaten hoeveel uur per week jongeren buiten schooluren besteden aan beweging

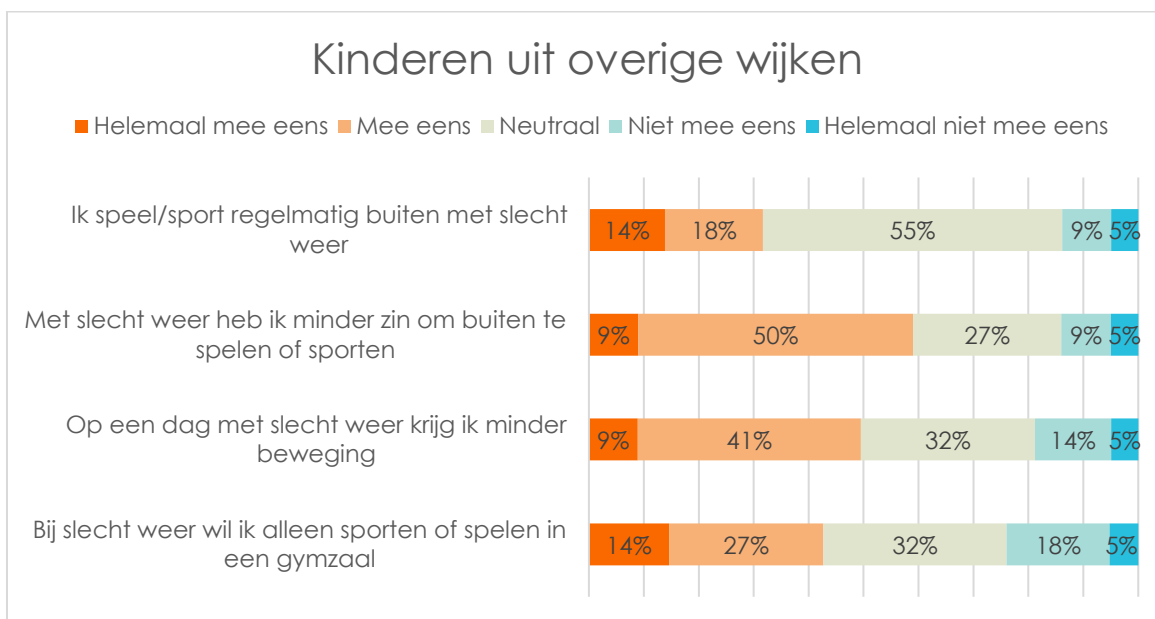
Voldoende beweging bij kinderen volgens ouders belangrijk, maar minder zin bij kinderen

De invloed van het seizoen op het beweeggedrag van kinderen is een indicatie dat het weer invloed heeft op het beweeggedrag van kinderen. Ongeveer een derde van de deelnemende kinderen geeft aan regelmatig buiten te spelen met slecht weer (zie **Figuur 8 & 9**). Er is een indicatie dat kinderen uit aandachtswijken zich vaker vinden in deze stelling dan kinderen uit de overige wijken. Wel geeft ruim de helft van de deelnemende kinderen aan minder zin te hebben om buiten te spelen als het slecht weer is. Een vergelijkbaar deel geeft aan dat ze op een dag met slecht weer minder bewegen dan normaal. Met slecht weer zou ruim de helft van de kinderen willen sporten of spelen in een gymzaal of buurthuis. Dit percentage is hoger bij deelnemers uit de aandachtswijken (62%) dan bij kinderen uit de overige wijken (41%).

²¹ Stevens, G., van Dorsselaer, S., Boer, M., de Roos, S., Duinhof, E., ter Bogt, T., van den Eijnden, R., Kuyper, L., Visser, D., Vollebergh, W. & de Looze, M. (2018). HBSO 2017. Gezondheid en welzijn van jongeren in Nederland. Utrecht: Universiteit Utrecht/Trimbos instituut/Sociaal en Cultureel Planbureau

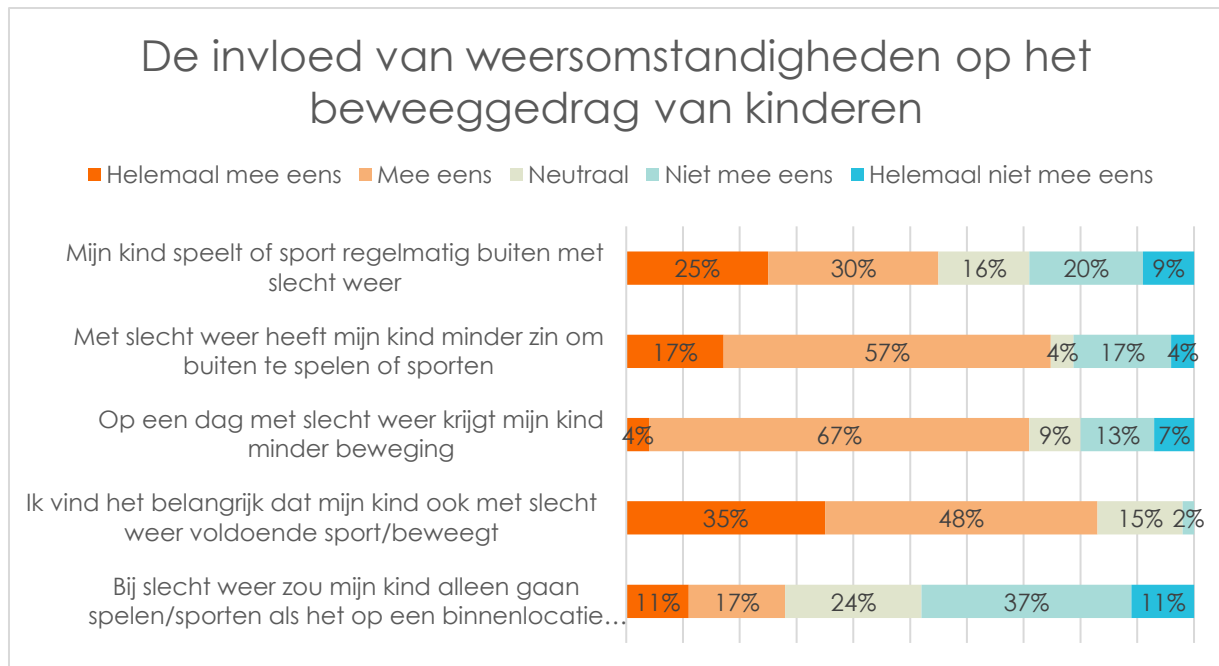

Figuur 8 invloed weersomstandigheden op beweeggedrag van kinderen uit aandachtswijken

Figuur 9 invloed weersomstandigheden op beweeggedrag van kinderen uit overige wijken

Meer dan 80% van de ouders vindt het belangrijk dat hun kind voldoende beweegt met slecht weer (Figuur 10). Ongeveer de helft van de ouders geeft aan dat hun kinderen regelmatig buiten spelen of sporten met slecht weer. Toch geeft ongeveer 3/4 van de ouders aan dat kinderen minder zin hebben om dit te doen en dat ze vaak ook minder bewegen op dagen met slecht weer. Een kleine 30% van de ouders geeft aan dat hun kind alleen zou gaan spelen of sporten als het op een binnenlocatie zou zijn. Dit percentage is lager dan dat wat de kinderen zelf aangeven.

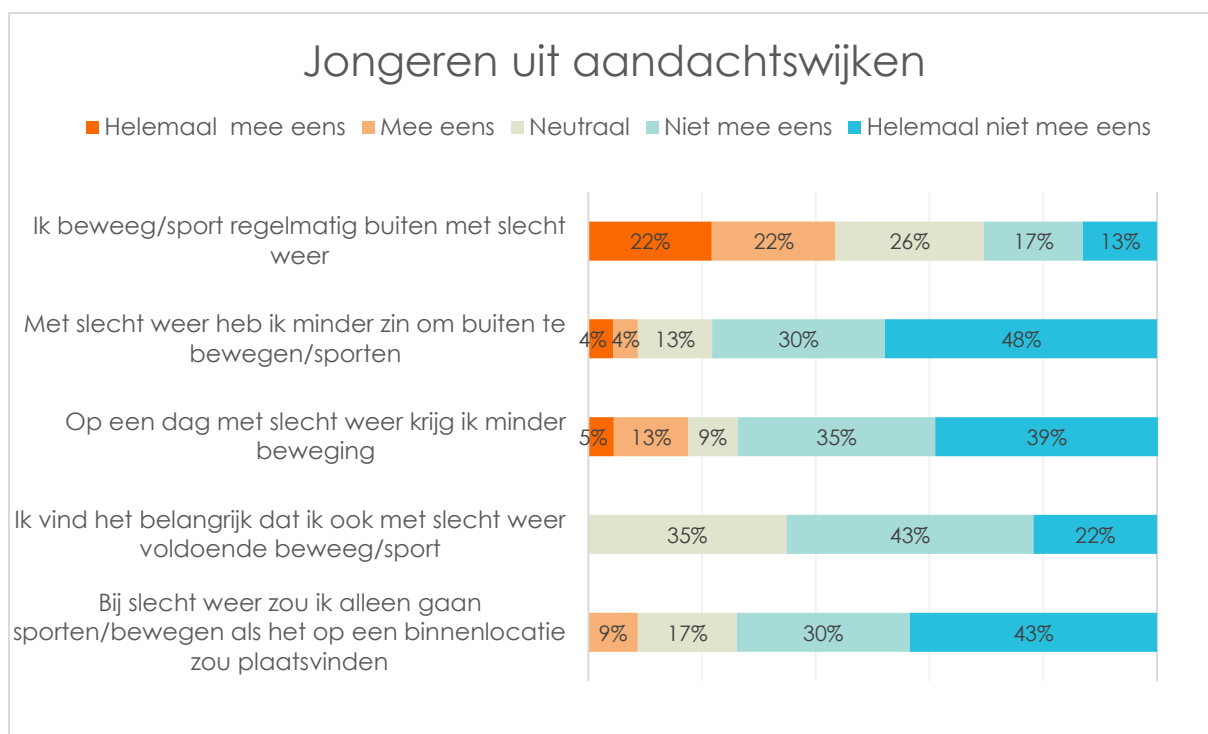

Figuur 10 Percentage ouders dat het eens of oneens met stellingen over de invloed van weersomstandigheden op beweeggedrag van kinderen

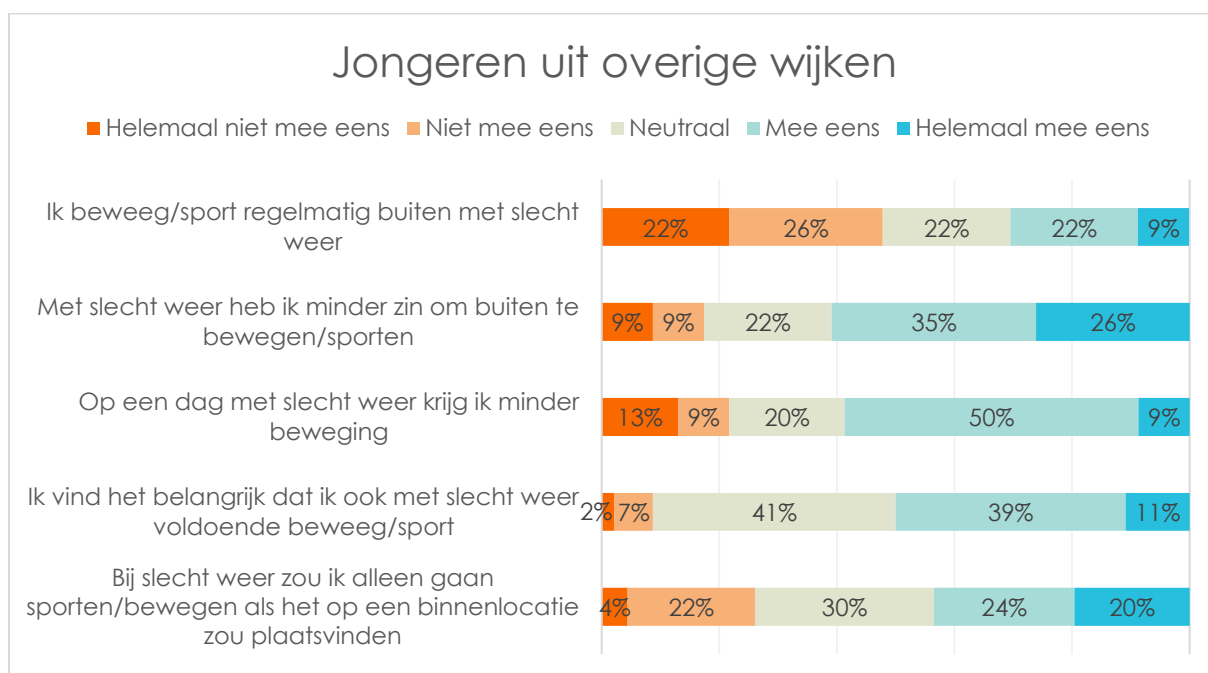
De drie meest genoemde specifieke weersomstandigheden waarbij kinderen aangeven behoefte te hebben aan een binnenlocatie voor sport en beweegactiviteiten zijn harde regen (44%) en kou (29%). Met een beetje regen vinden de meeste kinderen het niet zo erg om buiten te spelen (5% van de antwoorden). Slechts 7% van de kinderen wil altijd buitenspelen, ongeacht het weer.

Ook bij jongeren minder motivatie en beweging bij slecht weer en meer behoefte aan binnenlocaties in aandachtswijken

De meerderheid van de jongeren geeft aan dat het weer van invloed is op hun gedrag en motivatie met betrekking tot sport en beweging (Figuur 11 & 12). De motivatie neemt af om buiten te sporten en bewegen als het weer slecht is. Verder geven jongeren aan minder beweging te krijgen als het slecht weer is en vinden het ook minder belangrijk om voldoende te bewegen tijdens slecht weer. Hiernaast verklaren jongeren dat ze met slecht weer een binnen locatie prefereren om te sporten/bewegen. Er is een indicatie dat jongeren uit aandachtswijken een sterkere behoefte hebben aan een binnen locatie om te sporten/bewegen bij slecht weer. Hieronder zijn twee visualisaties zichtbaar waarin overzichtelijk te zien is wat jongeren zelf aangeven met betrekking tot de invloed van het weer op beweeggedrag, ingedeeld op aandachtswijken en overige wijken.

Figuur 11 invloed weersomstandigheden op beweeggedrag van jongeren uit aandachtswijken

Figuur 12 invloed weersomstandigheden op beweeggedrag van jongeren uit overige wijken

De drie meest genoemde specifieke weersomstandigheden waarbij jongeren aangeven behoefte te hebben aan een binnen locatie voor sport en beweegactiviteiten zijn harde regen (26%), kou (25%) en sneeuw (24%). Het kan een advies zijn om in de aandachtswijken meer binnen locaties vrij te stellen bij harde regen, kou en sneeuw om beweging te stimuleren bij jongeren.

BEKENDHEID MET GEORGANISEERDE BUITENACTIVITEITEN

Ouders en kinderen grotendeels onbekend met, maar enthousiast over georganiseerde buitenactiviteiten

In Den Haag vinden verscheidene georganiseerde buitenactiviteiten plaats gerelateerd aan sport en bewegen voor kinderen en jongeren. Totaal gaven 46% van de ouders bekend te zijn met deze activiteiten, waarvan het gros bekend is geworden met de activiteiten via sociale media. 45% van de ouders die bekend zijn met de activiteiten geeft aan dat hun kinderen ook wel eens meedoen. De participerende kinderen ervaren de georganiseerde buitenactiviteiten over het algemeen als leuk, volgens hun ouders.

Van de kinderen zelf is ongeveer 58% bekend met de georganiseerde activiteiten op de pleintjes en veldjes in Den Haag. Hierin is geen verschil tussen de aandachtswijken en de overige wijken. Van de kinderen die de activiteiten kennen doet 58% wel eens mee, en 24% zelfs minstens 1x per week. In de aandachtswijken liggen deze percentages iets hoger dan bij de overige wijken (67% vs. 50% doet wel eens mee). Kinderen doen vooral mee omdat de activiteiten leuk gevonden worden. Kinderen die niet meedoen geven aan dat ze al op andere sporten zitten, of andere activiteiten doen.

Van de ouders die *niet* van de georganiseerde buitenactiviteiten afwisten, dacht 84% dat zijn/haar kind het leuk zou vinden om te participeren. De meest genoemde redenen van ouders zijn dat het kind van sporten houdt, het kind alles gezellig vindt, en het kind graag met anderen speelt of nieuwe kinderen ontmoet. Redenen waarom ouders aangeven dat hun kind(eren) niet zouden willen of kunnen participeren in de georganiseerde buitenactiviteiten zijn: kinderen zijn al druk met sport/activiteiten, tijdstippen van georganiseerde activiteiten komen niet overeen met eigen agenda, kinderen hebben geen behoefte, en georganiseerde activiteiten zijn niet in de buurt.

Ook het grootste deel van de kinderen die niet bekend zijn met de activiteiten die worden georganiseerd lijkt het leuk om hieraan mee te doen (74%). Het percentage kinderen dat enthousiast is voor de activiteiten is iets lager bij kinderen uit de aandachtswijken (71% vs. 80%). Kinderen gaven aan dat het ze leuk lijkt om te doen omdat ze hierdoor veel kunnen bewegen en ook andere kinderen kunnen leren kennen. Kinderen die geen interesse hebben geven aan liever zelf buiten te spelen met hun eigen vrienden.

Kinderen uit aandachtswijken horen minder vaak over de georganiseerde activiteiten via school

Van de kinderen die hebben aangegeven de georganiseerde buitenactiviteiten te kennen geeft het grootste deel aan dit via school (31%) of via vriendjes en vriendinnetjes (33%) te hebben gehoord. Opvallend is dat deelnemende kinderen uit aandachtswijken minder vaak via school over de activiteiten zijn geïnformeerd dan kinderen uit overige wijken (24% vs. 50%). Deelnemers uit aandachtswijken lijken vaker over de activiteiten gehoord te hebben via vriendjes en vriendinnetjes (36% vs. 25%). Andere manieren waarop kinderen hebben gehoord over de activiteiten zijn via streetsport of doordat ze al op de veldjes/pleintjes waren waar iets werd georganiseerd.

Jongeren onbekend met en weinig interesse in of tijd voor georganiseerde buitenactiviteiten

In Den Haag vinden verscheidene georganiseerde buitenactiviteiten plaats gerelateerd aan sport en bewegen voor kinderen en jongeren. Van de bevroagde jongeren wist een derde

dat deze activiteiten georganiseerd werden. Deze kennis kwam voornamelijk via vrienden, school of door het zien van de activiteiten. De jongeren die deelnemen aan de buitenactiviteiten geven aan dat ze de activiteiten over het algemeen ervaren als leuk.

Van de jongeren die niet wisten dat deze buitenactiviteiten georganiseerd werden, lijkt het 44% leuk om een keer mee te doen. Redenen waarom jongeren wel willen meedoen aan georganiseerde buitenactiviteiten zijn gerelateerd aan gezondheid en sociale interactie.

Tijdens de analyse van de enquêtes kwam naar boven dat, ondanks het afweten van de georganiseerde buitenactiviteiten, 50% van de jongeren niet participeert. Hierin is geen verschil tussen de stadsdelen te merken. De meest genoemde redenen waarom jongeren niet willen of kunnen meedoen aan georganiseerde buitenactiviteiten zijn respectievelijk geen interesse, geen tijd, en afwezigheid van leeftijdsgenoten. Dit komt overeen met een recent gepubliceerd onderzoek van Kantar, waarin beschreven wordt dat de jeugd geen tijd heeft om te bewegen door prestatiedruk. Hierdoor moet jeugd continue presteren en hebben een volle agenda²². Hetzelfde onderzoek geeft aan dat de jeugd wel graag zou willen meedenken over buiten spelen en bewegen.

²²https://jantjebeton.nl/uploads/images/Rapport%20Kantar%20Public_JantjeBeton_Buitenspelen2022DEF.pdf

BEWEEGBEHOEFTEN VAN KINDEREN, JONGEREN EN OUDERS

Dit hoofdstuk bespreekt de wensen en behoeften van kinderen, jongeren, en ouders van kinderen in Den Haag. Deze beweegbehoeften gaan niet alleen over de typen activiteiten, maar ook de organisatie ervan.

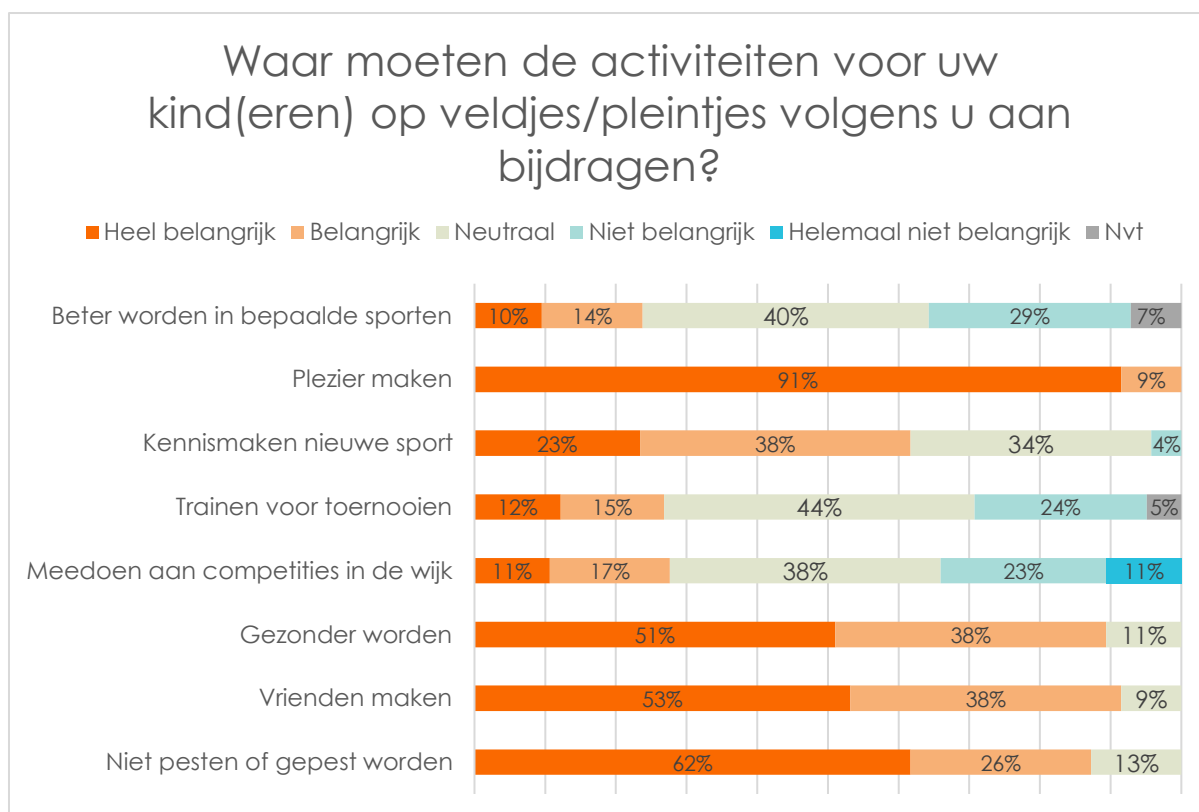
Plezier belangrijk voor kinderen en een scala aan wensen voor georganiseerde buitenactiviteiten

Toen ouders gevraagd werden naar of ze activiteiten misten, kwamen er op verschillende dimensies antwoorden. Sommige gaven inhoudelijke ideeën rondom activiteiten die ze misten zoals skeeleren/skaten en dans. Andere ouders gaven aan dat ze locaties missen, zoals een specifiek plein of op het strand. Een van de ouders opperde het volgende idee:

“Mogelijk maken dat je als kind in een soort tienrittenkaart allerlei activiteiten mag uitproberen i.p.v. dat je dit steevast als ouder elke keer moet uitvinden. Maak het laagdrempelig, ...”

Een mogelijke oplossing is om verdiepend onderzoek naar de beweegbehoeften van kinderen te starten, meerdere typen activiteiten te organiseren op meerdere locaties en actief bijhouden welke het drukst bezocht worden, of een stempelkaart/tienrittenkaart voor beweegactiviteiten verspreiden onder kinderen in Den Haag. Een compleet overzicht van alle genoemde ideeën kan in [bijlage I](#) worden gevonden.

Ook hebben we gevraagd wat ouders zelf vinden wat de bijdrage van activiteiten moet zijn ([Figuur 13](#)). Dat kinderen plezier maken is voor de meeste ouders het belangrijkste. Ook het voorkomen van pesten en het maken van vrienden wordt ook erg belangrijk gevonden. Ook het kennismaken met nieuwe sporten hechten ouders belang aan. Ze lijken het minder belangrijk te vinden dat kinderen beter worden in bepaalde sporten of dat ze trainen voor toernooitjes. De ouders lijken het meeste waarde te hechten aan plezier, gezondheid en sociale interactie, en niet zozeer in het vergroten van prestaties van kinderen.

Figuur 13 Percentage ouders per doel van georganiseerde activiteiten

Meer balspellen en toernooien gewenst

We hebben kinderen ook naar hun ideeën gevraagd als het aankomt op activiteiten die ze graag willen doen en/of dingen die ze nu nog missen. Kinderen vinden het vooral leuk om balspellen te spelen, zoals voetbal, volleybal, handbal, trefbal, en noemen daarbij dat ze toernooitjes erg leuk vinden. Maar ook andere ideeën, zoals skeeleren, stunts op een step, waterpret en het organiseren van een buitenspeeldag, werden door de kinderen genoemd. Een compleet overzicht van alle genoemde ideeën is in [bijlage II](#) te vinden.

Wens voor meer activiteiten aangepast op leeftijd voor jongeren

Jongeren geven in de enquêtes aan dat er behoefte is aan leeftijd gerichte beweegactiviteiten, waarvan een deelnemer van de enquête benoemde:

“Meer dingen doen voor kinderen van 12 tot 16 jaar”

Op de open vraag of jongeren iets missen vanuit de gemeente en andere organisaties met betrekking tot het gebied van sporten en bewegen zijn de volgende thema's het meest genoemd: verschillende balsporten, spelactiviteiten, en dans. Verdiepende kwantitatieve data van deze vraag is te vinden in [bijlage III](#). Uit onderzoek over de voordelen van sportparticipatie is gebleken dat samen sporten en bewegen kan bijdragen aan de fysieke, mentale en sociale gezondheid van kinderen en jongeren²³. Het kan van meerwaarde zijn om bij het organiseren van deze activiteiten voldoende aandacht te besteden aan het maken van sociale contacten en het vormen van vriendschappen.

²³ Eime, R. M., Young, J. A., Harvey, J. T., Charity, M. J., & Payne, W. R. (2013). A systematic review of the psychological and social benefits of participation in sport for children and adolescents: informing development of a conceptual model of health through sport. *International journal of behavioral nutrition and physical activity*, 10(1), 1-21.

Verdieping: het verschil in behoeften tussen meisjes en jongens

In dit onderzoek kwam naar voren dat meisjes in de leeftijd 6-11 jaar de voorkeur geven aan danssoorten, balsport (voetvolley, voetbal, basketbal) en spelelementen (zoals trampolines, waterpret, maar ook spelletjes zoals 10 tellen in de rimboe). Ook meisjes in de leeftijd 12-18 jaar gaven aan behoefte te hebben aan dans, balsport (hockey, volleybal, trefbal) en spelelementen. In beide leeftijdsgroepen werd er juist ook aangegeven graag minder balsport te willen spelen, wat er op duidt dat een gevarieerd aanbod belangrijk is bij meisjes.

Jongens van de leeftijd 6-11 jaar beschreven meer balsport (voetbal, bumpervoetbal, basketbal, voetbaltoernooien, korfbal, trefbal en tennis) te willen. Daarnaast gaven zij aan urban sports en een nieuw clubhuis of speeltuin te willen. Jongens van 12-18 jaar wensten meer balsport (voetbal, honkbal, basketbal) en activiteiten waarmee de buurt samenkomt.

Ouders gaven vooral aan meer grote evenementen te willen met verschillende sport activiteiten. Ook beschreven ze vechtsporten en danssporten voor hun kinderen, zowel meisjes als jongens.

Overeenkomende behoeften van Haagse jeugd en ouders

In dit stuk zijn de overkoepelende resultaten rondom de behoeften van kinderen, hun ouders en jongeren beschreven.

Leeftijdsgerichte, passende en sociale activiteiten

Voetbal is zowel bij kinderen als bij jongeren de meest genoemde activiteiten bij de vraag wat zij graag zouden willen doen, of nog missen. Opvallend is dat dit ook de activiteiten zijn waar kinderen en jongeren via sportverenigingen al veel aan doen, maar voetbal is in Nederland dan ook al decennia lang de meest beoefende sport²⁴. Voetbal, zwemmen, turnen zijn de meest beoefende sporten onder 4-11 jarigen²⁵. Voetbal, fitness en hockey zijn het meest beoefend onder jongeren. Dit komt overeen met de resultaten die in dit onderzoek zijn gevonden. Ouders gaven juist aan het belangrijk te vinden dat hun kinderen verschillende sporten kunnen uitproberen. Het is mogelijk dat waar ouders graag zien dat hun kinderen in contact komen met veel verschillende activiteiten, kinderen het liefst activiteiten doen waar ze al goed in zijn.

Jongeren geven aan dat het belangrijk is dat de georganiseerde activiteiten leeftijdsgericht zijn. Dit komt overeen met het eerder genoemde Kantar-onderzoek, waarin beschreven wordt dat jeugd meer naar buiten zou willen als er activiteiten worden georganiseerd die passen bij hun leeftijd. Ook beschrijft dit onderzoek dat jeugd meer naar buiten zou willen als er meer leeftijdsgenoten buiten zijn.²⁶ Dit komt overeen met de resultaten van onze enquêtes,

²⁴ Pulles, I., van den Dool, R., & Breedveld, K. (2014). Jeugdsport: positieve geluiden en aanhoudende en nieuwe zorgen. *Jeugdbeleid*, 8(3), 21-26

²⁵ [Leefstijlmonitor | RIVM](#)

²⁶ https://jantjebeton.nl/uploads/images/Rapport%20Kantar%20Public_JantjeBeton_Buitenspelen2022DEF.pdf

waarin jongeren beschrijven dat de georganiseerde activiteiten ‘‘drukker en gezelliger’’ moeten zijn.

Binnenlocaties gewenst bij slecht weer, vooral in aandachtswijken

We zien betekenisvolle²⁷ verschillen tussen aandachtswijken en overige wijken op een aantal punten. Kinderen en jongeren uit aandachtswijken geven vaker aan regelmatig buiten te spelen/sporten met slecht weer dan kinderen en jongeren uit de overige wijken.

Deze zelfde groep geeft ook vaker aan gebruik te willen maken van een binnenlocatie bij slecht weer. Het is mogelijk dat hoewel kinderen en jongeren uit aandachtswijken vaker buiten spelen/sporten met slecht weer, zij dit liever zouden vervangen met sporten of bewegen in een binnenlocatie. Voor kinderen en jongeren waren harde regen en kou de belangrijkste redenen om activiteiten op een binnenlocatie te organiseren. Een beetje regen vonden de meesten niet zo erg.

²⁷ Significante verschillen ($p < 0.05$)

COMMUNICATIE OVER GEORGANISEERDE ACTIVITEITEN

E-mail als voorkeur voor communicatie met ouders over activiteiten

Ongeveer de helft van de ouders geeft aan geen contact te hebben met de sportbegeleider. Bij de groep ouders die wel contact heeft met de sportbegeleider, vindt dit voornamelijk plaats via sociale media (Facebook of WhatsApp). De communicatievoorkeuren van ouders over georganiseerde buitenactiviteiten betreffen met name email (38%), school (17%), sociale media (12%), en een buitenactiviteiten-applicatie (12%). Afzeggen van activiteiten horen ouders bij voorkeur via email (55%) en WhatsApp (39%). In het geval dat er een buitenactiviteiten-applicatie ingezet wordt, geeft 2/3 van de ouders aan vooral informatie te willen met betrekking tot het schema van de activiteiten, de locatie van de activiteiten, en updates over of activiteiten doorgaan.

Sociale media meest genoemde kanaal om over de activiteiten te communiceren met jongeren

Zoals eerder genoemd hebben jongeren behoefte aan een toename van leeftijdsgenoten om deel te nemen aan beweging buiten, zoals bij georganiseerde buitenactiviteiten. Hierin benoemde een deelnemer dat er meer ingezet moet worden op communicatie, waardoor de activiteiten bekender werden en meer leeftijdsgenoten participeren:

''Meer adverteren zodat er meer mensen komen''

Om de jongeren efficiënt te bereiken, is gevraagd wat zij als communicatievoorkeuren zouden hebben. Een meerderheid van de jongeren (62%) geeft aan geen contact te hebben met sportleiders in de wijk. De meest genoemde gewenste middelen van communicatie zijn sociale media, flyers en e-mail. Binnen het overkoepelende thema sociale media is een meerderheid genoemd van de kanalen Instagram en WhatsApp. Mocht er een applicatie worden ontworpen welk specifiek gericht is op georganiseerde buitenactiviteiten in Den Haag, dan zouden jongeren hierin het schema (32%), updates/wijzigingen in het schema (26%), mogelijkheid tot contact met sportleiders (18%), en wat de hoeveelheid deelnemers aan activiteiten is op dit moment (17%) willen zien. Het kunnen oproepen van sportleiders via de applicatie werd het minst genoemd (7%).

CONCLUSIES

Dit hoofdstuk beschrijft de getrokken conclusies vanuit het onderzoek. De conclusies zijn gebaseerd op de onderzoeksvragen en bijbehorende resultaten van het literatuuronderzoek en de afgenomen enquêtes.

Weersomstandigheden en SES hebben effect op het beweeggedrag van de jeugd

Zowel landelijk als in Den Haag zijn er verschillen in beweeggedrag tussen kinderen en jongeren, waar leeftijd, wijklocatie en weersomstandigheden belangrijke aspecten lijken. Literatuur wijst uit dat kinderen uit wijken met een lage SES meer bewegen dan kinderen uit wijken met een hoge SES, maar wel minder aan sportactiviteiten doen. Jongeren uit lage SES wijken bewegen en sporten minder in vergelijking tot jongeren van uit hoge SES wijken. De resultaten uit de enquête hebben hier echter geen bewijs voor gevonden. Kinderen en jongeren bewegen en sporten over het algemeen meer in de zomerperiode dan in de winterperiode. De resultaten uit de enquêtes sluiten hier wel bij aan. Ook laten de resultaten van het onderzoek zien dat kinderen en jongeren regelmatig spelen en sporten in slecht weer, maar op een dag met slecht weer wel minder bewegen.

Een groot deel van de jongeren en kinderen zou op een binnenlocatie willen sporten/spelen met slecht weer. Het aandeel jongeren en kinderen die het hier mee eens zijn is groter in aandachtswijken dan in de overige wijken.

De georganiseerde activiteiten zijn toegankelijk, maar winst is nog te behalen

Er kan worden geconcludeerd dat een groot deel van de ouders, kinderen en jongeren bekend is met de georganiseerde activiteiten op de pleintjes en veldjes in Den Haag. Er zijn hierin geen verschillen tussen aandachtswijken en overige wijken. Wel lijkt het er vooral in aandachtswijken op dat scholen meer ingezet kunnen worden om kinderen bewust te maken van de georganiseerde activiteiten.

Gevarieerde behoeften rondom het aanbod bij kinderen en jongeren

Uit het literatuuronderzoek is gebleken dat kinderen meer behoefte hebben aan uitdaging in speeltuinen en jongeren meer behoefte hebben aan informele en spontane sport- en beweegactiviteiten. Uit de enquête bij ouders en jongeren blijkt dat de op pleintjes georganiseerde activiteiten niet altijd aansluiten bij de behoeften van de kinderen en jongeren, bijvoorbeeld in tijd of locatie. Ouders vinden het belangrijk dat er een gevarieerd aanbod is. Daarentegen kiezen kinderen vaker voor sport en spel waar ze al mee bekend zijn, zoals voetbal(toernooitjes) of dansen.

De communicatievoorkeuren van ouders over georganiseerde buitenactiviteiten zijn met name email, school en sociale media. Bij jongeren zijn dit sociale media, flyers en email. Als er een app beschikbaar zou worden gesteld dan zijn een schema met activiteiten en updates/wijzigingen van dit schema de belangrijkste onderdelen.

Aanbeveling 1: Verwerk meer uitdaging in speeltuinen om matig intensief bewegen bij kinderen te stimuleren

Het literatuuronderzoek beschrijft dat kinderen meer behoefte hebben aan uitdaging in speeltuinen. Wij adviseren gericht om meer uitdaging in speeltuinen te creëren in de overige wijken (niet de aandachtswijken), omdat literatuuronderzoek uitwijst dat kinderen met een lage SES meer matig bewegen (zoals lopen en fietsen) dan kinderen met een hoge SES.

Aanbeveling 2: Organiseer meer sportactiviteiten in aandachtswijken om intensieve beweging bij kinderen te stimuleren

Kinderen met een lage SES bewegen weliswaar meer, maar sporten minder dan kinderen met een hoge SES, volgens het literatuuronderzoek. Wij adviseren dan ook om meer sportactiviteiten in de aandachtswijken te organiseren om intensieve beweging bij kinderen te stimuleren.

Aanbeveling 3: Organiseer een gevarieerd rooster van buitenactiviteiten

Zowel qua soort activiteit, tijdstippen als locaties. Zet in op leeftijd gerichte buitenactiviteiten, waarin de interesses van kinderen en jongeren vertaald worden naar activiteiten. Hierbij is het belangrijk om mee te nemen dat er voldoende aandacht wordt besteed aan het maken van sociale contacten en het vormen van vriendschappen bij de jeugd. Jongeren zijn daarbij opzoek naar informele en spontane sport- en beweegactiviteiten, waarbij gedacht kan worden aan urban sports of een calisthenics park waar zo nu en dan een workshop plaatsvindt. We raden aan meer activiteiten gerelateerd aan balsport, spel- en toernooiactiviteiten, en dans te organiseren om aan de behoeften van kinderen tegemoet te komen. Het is daarbij een uitdaging om een goede balans te vinden tussen de behoeften van kinderen (activiteiten die ze al kennen/goed in zijn) en de behoeften van ouders (laten uitproberen van een gevarieerd aanbod).

Aanbeveling 4: Zorg voor voldoende (gratis) mogelijkheden voor jeugd om te sporten met slecht weer

Om te zorgen dat jongeren en kinderen voldoende kunnen blijven bewegen met slecht weer, adviseren wij dat activiteiten op binnenlocaties georganiseerd kunnen worden. Hier lijkt zeker in aandachtswijken behoefte aan te zijn en vooral bij harde regen en kou.

Aanbeveling 5: Betrek scholen in aandachtswijken bij de communicatie over georganiseerde activiteiten

Kinderen in aandachtswijken horen minder vaak over georganiseerde activiteiten via school dan in de overige wijken. Hier is winst te behalen door scholen in deze wijken actiever te betrekken.

Aanbeveling 6: Blijf jongeren actief betrekken bij de activiteiten die worden georganiseerd

Blijvende communicatie met jongeren is belangrijk zodat zij zich gehoord en betrokken voelen en de activiteiten beter aansluiten bij hun interesses. Maak hierbij gebruik van de sociale media kanalen Instagram en WhatsApp.

Aanbeveling 7: Informeer over georganiseerde activiteiten via online kanalen

Verspreid de informatie over georganiseerde buitenactiviteiten voornamelijk via e-mail en sociale media om de grootste groep ouders en jongeren te bereiken.

BIJLAGE I ADVIEZEN AAN DE GEMEENTE OVER BEWEEGACTIVITEITEN VOOR KINDEREN VOLGENS OUDERS

Enquêtevraag: 'De gemeente en andere organisaties organiseren verschillende soorten activiteiten op het gebied van sporten en bewegen voor kinderen. Zijn er activiteiten die u mist of fijn zou vinden?'

Skeeleren/skaten (3x genoemd)
Dans (3x genoemd)
Via school naschoolse sport (2x genoemd)
Bootcamp
Buitensportactiviteiten bij Kamerlingh Onnes plein
Vechtsport
Yoga of pilates
Niet competitieve sporten
Sportfestivals
Voetbaltoernooi in onze buurt
Zee zwemmen
Sporten op het strand
Atletiek
Paardrijden
Mogelijk maken dat je als kind in een soort tienrittenkaart allerlei activiteiten mag uitproberen ipv dat je dit steevast als ouder elke keer moet uitvinden. Maak het laagdrempelig. Investeer als gemeente ook in doe projecten of duurzaamheid

BIJLAGE II ADVIEZEN AAN DE GEMEENTE OVER BEWEEGACTIVITEITEN VOOR EN VOLGENS KINDEREN

Enquêtevraag: 'Er zijn allemaal dingen te doen als je wil sporten of buitenspelen. Maar misschien heb jij ook nog wel goede ideeën. Of mis je iets wat je graag zou willen doen. Schrijf hieronder jouw ideeën.'

Voetbaltoernooi (5x genoemd)
10 tellen in de rimboe
Basketbal, voetbal, toernooien
Buiten spelen
Bumpervoetbal
Dansen
Dat er nog een andere speeltuin wordt gemaakt. Een clubhuis vd buurt ook voor tieners waar je ook (goedkoop) drinken kan halen.
Een buitenspeel dag organiseren
Estafette, honkbal
Glijbanen en trampolines
Grotere goals in de speeltuin op het ganzenplantsoen
handbal
korfballen
meer speeltuinen
Skeeleren, skateboarden
Spelletjes doen met vrienden (buiten)
Tennissen

Tijdens gym minder balsporten doen
Trampolines
Trefbal
Voetbal
Voetballen
voetballen, buskruit
Voetballen, voor de lol een balletje overtrappen
Voetbalverenigingen
Voetvolley
Voetvolley, voetbal, volleybal
Volleybal, basketbal, sporten met handen
Waterpret

BIJLAGE III ADVIEZEN AAN DE GEMEENTE OVER BEWEEGACTIVITEITEN VOOR EN VOLGENS JONGEREN

Enquêtevraag: "De gemeente en andere organisaties organiseren verschillende soorten activiteiten op het gebied van sporten en bewegen voor jongeren. Zijn er activiteiten die je mist of fijn zou vinden?"

Dans (Latin, salsa, bachata, kizomba) sportactiviteiten voor vrouwen alleen
Ja, om te voetballen
leuke spelletjes of nieuwe dingen misschien knotshockey ofzo. Paaltjesvoetbal is ook leuk
Evenementen waarbij de buurt samen komt
Voetbal vooral
Voetbal toernooitjes
Een honkbalveld en basketbalveld
Hockey, volleybal
Honkbal en basketbal
Ik weet niet wat het aanbod nu is
Meer leuke activiteiten
Stoepranden
Trefbal
Saai hardlopen
Balsporten bah
Nee (25x)